

Vietnam ulusal kurtuluş savaşı ve tarım devrimi

Vietnam Devrimi Kasım 1955'te başladı. Mayıs 1975'te, Amerikan emperyalizmi, Vietcong'un ve bütün Vietnam halkının direnişi tarafından Vietnam'da yenilgiye uğratıldı. Bu yenilgiden önce 1967'de, Arjantinli Troçkist önder Nahuel Moreno, "Çin ve Hindeğin Devrimleri" kitabını yazarak dünyayı değiştiren bu iki devrimin bilançosunu çıkardı.

Böylesine devrimlerin önemi, yapmaya başladıklarıyla ölçülür: Rus Devrimi ve Çin Devrimi, Moreno'nun deyişiyile, "yüzyılın en devrimci gelişmeleridir. Ekim Devrimi, dünya sosyalist devrimi aşamasını başlatırken, Çin Devrimi emperyalist dengeyi sonunda bozdu; dünya devriminin merkezini geçici olarak geri kalmış ve sömürge halklara kaydırıldı; SSCB'nin yalıtılmışlığını sona erdirdi ve böylece derhal bir imkânı gündeme getirdi: Sosyalist Avrasya Devletleri Federasyonu ve orta vadede Dünya Federasyonu... Çin Devrimi ile dünya devriminin kaderi, Çin devriminin dolaylı sonucu olan mevcut Vietnam savaşının ellerinde. Hindeğlinli işçiler ve köylüler, emperyalizmle başa çıkılabileceğı ve onun yenilgiye uğratılabileceğini ellerindeki silahlarla gösterdiler. Bu yenilgi, emperyalizmin sonunun başlangıcı olabilir."

Bu denemenin kaleme alınmasından sekiz yıl sonra, Amerikan emperyalizmi, kesin olarak yenildi ve Vietnam'dan ordusunu çekmek zorunda kaldı. "Vietnam Sendromu" deyişi uyduruldu ve Vietnam halkı, Amerikan emperyalizminin yenilmez olmadığını gösterdi. Aşağıda yayınladığımız, Nahuel Moreno'nun konu ile ilgili metninden faydalanacağınızı umuyoruz.

Çin Devrimi'nin zaferini, Vietnam Ulusal Kurtuluş Savaşı izledi. Bir dereceye kadar, Çin'deki devrimci sürecin sonuçları burada tekerrür etti. Halk ve köylülük, emperyalist güçlerin sürekli saldırılarına kararlılık ve cesaretle karşılık verdi. Çin köylülüğüyle aynı yöntemi kullandılar: gerilla savaşı. Ne var ki, bu mücadeleyi

özgü birkaç özellik var. Hindîçin Komünist Partisi üzerinde Stalinistlerin etkisi, Çin partisine kıyasla çok daha büyük; çünkü bu bölgede komünizm, başta Fransız Komünist Partisi olmak üzere daha çok Batı'ya bağlı. Bu olgu, Hindîçin Komünist Partisi'ne oportünist bir nitelik veriyor. Ayrıca Hindîçin ve Fransa'daki sürgünler arasında Troçkizm'in etkisi, Çin'e kıyasla çok daha büyük ve önemli.

Hindîçinli bir Troçkist, yazdığı belgede şöyle diyordu: *"Japon işgalinin başlangıcı, belli başlı ayaklanmalara sahne oldu: Ekim 1940'da Tonkin'de; Kasım 1940'da Cochîn'de; Ocak 1941'de Anam'da. Japon ve Fransız emperyalistler, halk hareketlerini acımasızca bastırmak için bir araya geldiler. Viet Minh'in Hindîçin'in Bağımsızlığı için Birliği kurması, o döneme rastlar. Bu örgüt, küçük burjuvazi ile liberal burjuvazinin sol kanadını temsil eden iki milliyetçi parti, (Stalinist ve Troçkist) iki komünist parti, kadın örgütleri, çiftçiler, işçiler, askerler ve gençlikten oluşuyordu. 1941'de hazırlanan programı, bir demokratik özgürlükler programıydı. Bu programda tarım reformu talebi yer almıyordu; ama Japonların, Fransızların ve Hindîçinli 'faşistler'in mülklerinin yanı sıra, Kilise'ninkilere de el koyulması programa dahildi. Sonuç değişmedi; çünkü tüm bu mülk sahibi insanlar, işgalci Japonya ile işbirliği yaptılar ve Pétain hükümetine boyun eğdiler. Programın ikinci temel sorunu, istilacı herhangi bir ülkeye karşı silahlı mücadeleydi". (1)*

Japonya'nın yenilmesi, kitle hareketinin yükselişe geçmesine neden oldu ve örgütler yerel hükümetleri avuçlarının içine aldılar. Viet Minh, hâlâ var olan tek merkezi hükümet. Fransız emperyalizmine olan "bağlılığını" göstermeye çabalayarak, halk örgütlerini dağıtıyor. Paris'te, Ho Chi Minh'in yoldaşı Thorez (her ikisi de Komünist Parti'ye üye), imparatorluğun bakanıydı ve Hindîçin'in "ortak üye" olarak imparatorluk sınırları içinde kalması için her türlü çareye başvurdu. Ancak, Ho Chi Minh ile Fransuz hükümeti arasındaki pazarlıklar, Fransız ve Hindîçinli komünistlerin bağımsızlık talep etmemesine rağmen başarısız oldu. Stalinistlerin politikası, Fransa'daki çoğu Hindîçinli işçinin, Hindîçin'in tam bağımsızlığını isteyen tek parti olan Troçkist partinin saflarına geçmesine neden oldu.

Sömürgelerdeki çıkar emellerinidüşünen Fransız emperyalizmi, Ho Chi Minh'in

hükümeti gibi bir bağımsız milliyetçi hükümetin varlığına izin veremezdi ve Hindiçin'in kademeli işgaline güneyden başladı. Kasım 1946'dan itibaren, Ho Chi Minh güçlerinin tamamen denetiminde bulunan kuzeye yönelik saldırılarını yoğunlaştırdı - Ho Chi Minh, burjuvaziye ulusal birlik hükümetinde bir yer vermek yoluyla onun desteğini korumaya çalıştı. Bu reformist hat, tarım reformunun başlangıcını tehlikeli bir şekilde ertelenmesine neden oldu: gerilla savaşı, burjuvaziye ulusal birlik adına yürütüldü. *"1953'te Parti ve Hükümet, üretici güçleri özgürleştirmek ve Direniş'e itici güç sağlamak için tarım reformunu gerçekleştirmeye karar verdiler"* diyerek Giap itiraf ediyor bunu. **(2)** O andan itibaren, ulusal kurtuluş için yapılan Vietnam gerilla savaşı bir tarım reformuna dönüştü. Vietnamlı savaşçıların efsanevi kahramanlıklarının tek açıklaması, bu dönüşümdür.

Önderliğin stratejik hünerinin yanı sıra, çiftçiler ve savaşçıların askerlik hünerleri, Viet Minh'in Dien Bien Phu'da Fransız emperyalizmini yenilgiye uğratmasını mümkün kıldı. Cenevre Anlaşması, bu zaferi tanıdı ve ülkenin yeniden birleşmesi için genel seçimlerin yapıldığı 1956 yılına kadar, Hindiçin'i iki bölgeye böldü. Güneyde ise, Fransız emperyalizminin ve kısa süreliğine Amerikan emperyalizminin uşağı bir kukla hükümet dayatıldı.

Yankiler, Güney Vietnam'ın tamamen sömürgeleştirilmesini sağlamak için, bu kukla hükümete Cenevre Anlaşması'na uymamasını emretti. Bu sömürgeleştirmeye yanıt olarak 1960'da, Amerikan emperyalizminin ajanına karşı bir kurtuluş savaşı verecek olan Güney Vietnam'ın Kurtuluşu için Cephe (NLF) kuruldu. Geri kalan yakın tarihe ilişkin: Beyaz Saray, kendi güçlerinin ve Güney Vietnam ordusunun çöküşünden önce, sömürgecilik karşıtı devrimi adeta paramparça etmek için kara ordusu ile hava kuvvetlerini kullanıyor ve Kuzey Vietnam'ı bombalamaya başlıyor. Devasa bir karşı-devrimci savaş, gözümüzün önünde patlak veriyor: Ne SSCB ne de Çin, hiçbir zaman benzer bir şey yaşadılar. Ancak, NFL'nin önderliğinin altındaki Güneyli kitleler ile Vietnamlılar, direnmekle kalmıyor, savaşın akışını yavaş yavaş değiştirmeye başlıyorlar. Bu, küçük bir ülkede az sayıda insanla başarıldı. Che Guevara'nın savunduğu gibi, birçok Vietnam yaratmak mümkün ve zorunludur. **(3)**

Şimdiye kadar SSCB ve Çin, devletlerini ve silahlı güçlerini, Kuzey Vietnam ve Güneyli gerillaları tamamen destekleyecek olan bir birleşik cephede birleştirmeyi reddettiler. Sadece Castro, Batılı devrimci entellektüeller, bazı siyah liderler, Kore ile Kuzey Vietnam ve Dördüncü Enternasyonal, bu cephenin gerekliliğini ileri sürdüler. SSCB'nin emperyalizmle barış içinde birlikte var olmak şeklindeki diplomatik stratejisinde bir değişiklik yok; Kuzey Vietnam'a yardım, bu stratejinin içindeki yalnızca bir taktik manevradır. Mao'nun Çin'i, birleşik cephenin kendisini tüm dünyadaki devrimci güçlerden yalıtacağı bahanesiyle bu devrimci politikayı görmezden geliyor. Vietnamlı devrimcilerin zaferi, yalnızca emperyalizmin politikaları için değil, aynı zamanda Moskova ve Pekin'in politikaları için de bir felâket anlamına gelecektir.

Dipnotlar:1

1.) Quatrième Internationale, n. 22, 23 ve 24, Eylül, Ekim, Kasım, 1945.

2.) Võ Nguyên Giáp, People's war. People's army, marxists.org/archive/giap/1961-pwpa.pdf

3.) Alıntının tamamı şöyle: *"Eğer dünyada ölümün kendi paylarına düşen kısmıyla ve müthiş trajedileriyle, her günkü kahramanlıklarıyla, emperyalizme bitmez tükenmez darbeler indirerek, dünya halklarının artan nefretiyle emperyalizmin güçlerini parçalamak için iki, üç daha fazla Vietnam gün ışığına çıksaydı, geleceğe daha güvenli bakabilirdik!"* Che Guevara, Create two, three... many Vietnams, that is the watchword, 1965.